

Oponentský posudek na diplomovou práci Bc. Jana Boušky

„Tak jak pevně skály krkonošské stojí...“

Jan Nepomuk hrabě Harrach a jeho politické působení v Předlitavsku

FFUK 2019

Cíl práce:

Cílem práce bylo napsat politický biogram hraběte Harracha, českého aristokrata konzervativního smýšlení, ale radikálního státoprávního ražení. Politická biografie je krásný žánr, který má však své velké úskalí: mnohý autor sklouzne k adoraci nebo zavržení svého „hrdiny“. Dopředu lze konstatovat, že Jan Bouška v každé pasáži diplomové práce obstál! Jeho text je přísně vyvážený, jeho neutrální psaní je obdivuhodně přesné.

Charakteristika práce

Jan Bouška dosáhl této vyváženosti tím, že vykonal několikaletou důkladnou přípravu před vlastním textováním. Prošel a přečetl Harrachovu vídeňskou pozůstalost (hle, k čemu může být dobrý Erasmus plus!), seznámil se s dobovým denním tiskem a brožurkovou politickou literaturou, hlavně s Harrachovou publicistickou tvorbou, a samozřejmě studoval životopisy hraběte Harracha, které se v poslední době objevily na knihkupeckých pultech, zvláště pak se jedná o výpravnou monografii semilského muzejníka a Harrachova popularizátora Jana Luštince. Základ Bouškovy biografie tvoří především pasáže analyzující veřejné politické aktivity hraběte Harracha, který měl to štěstí, že jeho doba nebyla skoupá na zvraty a promarněné šance. Zcela nenápadně, ale dostatečně se dovídáme také o jeho soukromém životě, který nebyl v důsledku nepovedeného druhého manželství zrovna nejšťastnější. Jeho druhá žena, která jeho veřejné činnosti nerozuměla (a ani ji rozumět nechtěla), mu vskutku oporou nebyla.

Není ani na závadu, že Harrachovy vídeňské aktivity ve prospěch české menšiny, které ho v národním táboře proslavily, diplomová práce ponechává prozatím víceméně stranou.

Metoda zpracování

Metodou zpracování je, jak už bylo naznačeno, politický biogram, žánr, který píše pouze muži, žánr, který nikdy, jak doufám, nevymře. I politická biografie může mít mnoho podob. Jan Bouška našel dostatek textového materiálu z Harrachovy vlastní tvorby, že zcela přirozeně učinil středobodem této biografie chronologicky uspořádaný přehled Harrachovy politické činnosti, ale velmi zlidštěný a hlavně vyargumentovaný právě myšlenkami z Harrachových textů. Všechny dobové události a polemiky jsou samozřejmě velmi dobře kontextualizovány, respektive začleněny do dobových politických realit, které jsou dokreslovány právě Harrachovým subjektivním viděním rozličných politických témat.

Závěrečné shrnutí

Diplomovou práci doporučuji vřele k obhajobě, protože diplomant prokázal schopnost napsat čtivou a promyšlenou politickou biografii. Až na malé zádrhele (na s. 18 mi chybí širě pojatá dynamika revoluce, neboť čtenář by mohl podlehnout dojmu, že ji dělali jenom šlechtici; na s. 21 by mohly být spory mezi českým občanským táborem a aristokracií interpretovány také skrze hlasování o novém samosprávném uspořádání země; na s. 29, pozn. 84 kolektivní monografii Rodinné podnikání v moderní době určitě nevydal J. Šouša s E. Kubů; na s. 83 si nedovedu představit osmdesátiletého staříka „obklopeného svými dětmi“ – snad potomky; vztah mezi sněmy a říšskou radou je právníky do roku 1874 nazýván jako „delegatura“) je Bouškův text zcela přesný a hlavně kompaktní (kapitoly na sebe velmi citlivě navazují). Oceňuji i diplomantovy výborné jazykové kompetence.

Prof. Milan Hlavačka

V Rožmitále pod Třemšínem 1. 9. 2019